

Lillesand kommune

PARKERINGSSTRATEGI for Lillesand Kommune

1. Om parkeringsstrategien

Lillesand kommunes parkeringsstrategi skal danne grunnlaget for hvordan parkeringen skal reguleres i kommunen. Den skal legge grunnlaget for en god forvaltning av arealer og regelverk knyttet til parkering slik at vi tilrettelegger for en ønsket utvikling i Lillesand sentrum.

Parkeringsstrategien definerer formål, beskriver forankringen i kommuneplanens samfunnsdel og byveksttalen, samt medvirkningsprosessen.

Den beskriver også kort utfordringsbildet og hvilke føringer og delstrategier som skal ligge til grunn for parkeringspolitikken i Lillesand.

1.1 Formål med parkeringsstrategien

Parkeringsstrategien skal støtte opp om ønsket by- og tettstedsutvikling formulert i overordnede planer, samt bidra til at Lillesand ivaretar sine forpliktelser i byveksttalen.

Parkeringsstrategien gir føringer for konkrete tiltak og hensyn som må ivaretas i myndighetsutøvelse, forvaltning og drift av kommunale arealer der parkering er relevant tema.

Parkeringsstrategien skal:

- Sikre god tilgjengelighet til handel og næringsliv i sentrum
- Ivareta beboernes behov for trygg og forutsigbar parkering
- Håndtere sommertrafikk og turisttilstrømming
- Legge til rette for mer bærekraftig mobilitet

Et mål med strategien er derfor å gi et rammeverk slik at de ulike hensynene vektas i tråd med gjeldende planer og vedtak. Parkeringsstrategien skal støtte opp om helårsbyen, et attraktivt og levende sentrum, bygge opp under miljøvennlige transportvalg og ivareta innbyggere, besøkende og næringslivets behov på en balansert måte.

Sentrum av Lillesand skal være lett tilgjengelig, men parkering skal ikke nødvendigvis skje i de mest attraktive byrommene. I sentrum skal sykkelparkering, handicap-parkering og parkering for korte opphold og nødvendig transport prioriteres.

Forvaltning, drift og håndheving av parkering på offentlige parkeringsplasser skal støtte opp om ønsket arealbruk og byutvikling.

Beboere i sentrum skal ha forutsigbar tilgang til parkering, og for turister og sommertrafikk skal det tilbys alternativer utenfor trange sentrumsgater.

Avgifter, tidsbegrensing og annen regulering skal benyttes som virkemiddel for å oppnå ønsket effekt.

1.2 Forankring av parkeringsstrategien

Byveksttalen for Kristiansandsregionen

Målet for byveksttalen er en byregion som rommer flere mennesker og reiser uten økt personbiltrafikk, for å sikre et godt bymiljø. Parkeringspolitikken er et viktig virkemiddel sammen med arealplanlegging og transporttiltak. Strategien gir mål og prinsipper for hvordan parkering skal reguleres for å støtte byutvikling, redusere bilavhengighet og sikre god tilgjengelighet.

Den prioriterer særlig sentrum og kollektivnære områder, med mer restriktiv praksis, korttidsparkering og høy omløpshastighet. Strategien skal bidra til et attraktivt, tilgjengelig og bærekraftig Lillesand og fungere som et styringsverktøy innen planlegging og forvaltning.

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030

Kommuneplanens samfunnsdel har tre satsingsområder:

- Identitet og bærekraftig utvikling.
- Folkehelse, livsmestring og tilhørighet.
- Organisasjon for fremtiden.

Parkeringsstrategien forankres i-, og skal bygge opp under blant annet følgende føringer fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi satser på Lillesand som helårsby med et levende og attraktivt sentrum; samtidig som at vi ivaretar det historiske preget.
- Vi legger til rette for varierte og gode bomiljøer, og sikrer attraktive og tilgjengelige næringsarealer
- Vi skal ha godt tilrettelagt teknisk infrastruktur
- Vi stimulerer til miljøvennlige løsninger for all næringsvirksomhet både ved etablering og tilrettelegging, og vi tilrettelegger for miljøvennlig transport
- Vi bygger tett og sikrer høy arealutnyttelse i senterområder og nær kollektivaksene
- Vi har bevissthet om at vi er til for innbyggerne og i all oppgaveløsning har vi innbyggerperspektivet med oss

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder også overordnede prinsipper og strategier for arealplanlegging: «Sentrums attraktivitet for besøkende fra utenfor Lillesands grenser skal styrkes. Lillesand sentrum må utvikles som by- og kommunesentrum, samtidig som det historiske miljøet og byens karakter bevares. Dette ivaretas blant annet gjennom god og forutsigbar sentrumsplanlegging.»

1.3 Medvirkningsprosessen

Utkast til strategi er tatt opp i sentrumsforum, Lillesand lokalråd, råd for eldre og råd for personer med funksjonsnedsettelse. Høringsforslaget er deretter sendt ut bredt på høring.

Ytterligere beskrivelse legges til etter høringsperioden.

2. Dagens situasjon og utfordringsbilde

I budsjettet for 2025 ble det vedtatt å innføre parkeringsavgift på fem kommunale parkeringsplasser: Havnetomta, Ketil Moes plass, Brannstasjonstomta, Verven og Langbrygga. Ordningen ble satt i verk fra 2.mai. 2025. Øvrige kommunale parkeringsplasser i kommunen skulle forbli avgiftsfrie, men med tidsbegrensning.

Bystyret vedtok i sak 168/2021 å sette i gang en prosess for å få realisert et parkeringsanlegg i Lillesand sentrum (Kollers jorde, også kalt Vestrejordet). Hensikten med å etablere et parkeringshus var å minske parkering på sentrale tomter i sentrum og utnytte arealene i sentrum til andre formål i tråd med intensjonene for områdeplan for sentrum. For å sikre lønnsom drift av parkeringshuset er det nødvendig å ha parkeringsavgift i sentrum.

Bakgrunnen for innføring av parkeringsavgift i 2025 hadde flere årsaker. Det ene var kommunens økonomiske situasjon. Andre begrunnelser var kapasitetsutfordringer for parkering i sommerhalvåret, at pendlerparkering beslagla sentrale plasser og at en del beboere i sentrum opplevde utfordringer med å finne parkeringsplass. Dessuten er handelsstanden avhengig av gjennomstrømming og tilgjengelige korttidsplasser. I tillegg forberedte innføringen grunnlag for etablering av parkeringshus.

Parkeringsordningen viste seg raskt å ha flere negative virkninger: Parkeringsmønsteret flyttet seg fra plasser med avgiftsparkering til andre plasser i sentrum uten avgiftsparkering. Dette førte blant annet til problemer for fastboende i sentrum. Det hindret også fremkommeligheten i flere gater. Vi fikk også tilbakemelding på at mange arbeidstakere i sentrum opplevde at parkeringen ble vanskelig og dyr. Manglende system for skiltgjenkjenning samt mye misforståelser rundt gratis time i parkeringsordningen førte til mange bøter og stor frustrasjon. Samtidig var det positivt for næringslivet i sentrum med ledige parkeringsplasser for kunder og besøkende.

I bystyret 3.desember 2025 ble sak om status for parkeringsordningen behandlet. Bystyret vedtok da flere endringer, bl.a. innføring av pendlerparkering på deler av Brannstasjonstomta, sak om innføring av bosoneparkering, innføring av kameraparkering, innføring av parkeringsavgift på rådhusparkeringa og sak om parkeringsordning for ansatte i sentrum.

På bakgrunn av dette vurderes det som hensiktsmessig å utforme en egen parkeringsstrategi for å ha mer helhetlige tilnærming til parkeringsordninga i kommunen. I dag er det totalt ca 250 kommunale parkeringsplasser.

Oversikt over parkeringsplasser på avgiftsbelagte områder:

Sted:	Antall plasser
Havnetomta	66
Ketil Moes plass	22
Verven	29
Langbrygga*	18
Brannstasjonstomta**	65
SUM	200

*Langbrygga: Uavklart diskusjon om plikt til å betale for parkeringsplasser som blir brukt av private aktører.

**Brannstasjonstomta: Midlertidig tillatelse til parkeringsformål utløpt, ny søknad i prosess.

I tillegg er det offentlig tilgjengelige, avgiftsbelagte parkeringsplasser som eies og drives av private.

3. Føringer for parkeringsstrategien

I kapittel 1 er følgende formål for parkeringsstrategien formulert:

- Sikre god tilgjengelighet til handel og næringsliv i sentrum
- Ivareta beboernes behov for trygg og forutsigbar parkering
- Håndtere sommertrafikk og turisttilstrømming
- Legge til rette for mer bærekraftig mobilitet

Med disse som utgangspunkt er det formulert føringer for arbeid med parkering i Lillesand:

I sentrum og sentrale områder i Lillesand gjelder følgende prioriteringsrekkefølge:

1. Bevegelseshemmede og varelevering
2. Korttidsparkering for besøk, handel og service
3. Bosoneregulering
4. Langtidsparkering, inkludert pendlerparkering og langtidsparkering for sommergjester

Krav til parkering ved ny utbygging framgår av kommuneplanens arealdel. Det er allerede innført fortettingssone, bestemmelser om maksimalt antall parkeringsplasser og krav om mobilitetsplan for større utbyggingsvolumer.

Forvaltningen av parkeringsordningen skal være preget av god informasjon og fortrinnsvis medvirkning før innføring av endringer, samt stor grad av digitalisering og selvbetjening i alle tiltak.

Parkeringsordningen skal utformes i dialog med andre grunneiere som har et visst omfang av utleie av parkeringsplasser eller offentlig tilgjengelige avgiftsbelagte parkeringsplasser.

Samtidig vil dialog bidra til en rettferdig fordeling og at vi unngår at kommunal drift har en uønsket konkurransevridende effekt.

4. Delstrategier i parkeringsstrategien

Følgende delstrategier skal legges til grunn ved utforming av parkeringsordninger i Lillesand:

1. Fremkommelighet og universell utforming:
 - Lillesand kommunen skal sikre tilstrekkelig antall HC-parkeringsplasser.
 - Lillesand kommune skal tilrettelegge for nødvendig varelevering, tjenesteytere (f.eks hjemmesykepleien) og avfallshåndtering. Dette kan gå på bekostning av parkeringsplasser.
 - Lillesand kommune skal sikre nødvendig tilgang, framkommelighet og areal til nødetatene
2. Korttidsparkering for besøk, handel og service
 - Lillesand kommunen skal bruke parkeringssoner og parkeringsavgift som et aktivt virkemiddel for å fremme god sirkulasjon av sentrale plasser og et levende sentrum
 - Lillesand kommune vurderer egne sommertakster
3. Beboere i sentrum skal ha forutsigbar tilgang til parkering
 - Det innføres bosoneparkering i sentrumsnære strøk
4. Besøkende og pendlere skal sikres tilstrekkelige parkeringsmuligheter
 - Det etableres egne pendlerparkeringer med månedspriser
 - Lillesand kommune vurderer sommerparkering på andre egnede områder
5. Parkeringspolitikken skal bidra til et nullvekstmål:
 - Lillesand kommune skal bidra til en samordnet parkeringspolitikk i Kristiansandsregionen og som støtter opp om nullvekstmålet.
 - Lillesand kommune skal satse på grønn mobilitet for å redusere CO2-utslippene ved å tilrettelegge for bærekraftige transportløsninger
 - Lillesand kommune skal bidra til sikker og attraktiv sykkelparkering